

Memorie van Antwoord 49/11 D

Voorgestelde behandeling :
PS-vergadering : 9 december 2011
Statencommissie : Cultuur en Samenleving

Onderwerp

Memorie van Antwoord bij stand van zaken kaderstellende notitie grote Erfgoedcomplexen

Datum

21 november 2011

DIS-nummer

2845015

Directie

Sociale en Culturele
Ontwikkeling & Ruimtelijke
Ontwikkeling en
Handhaving

Bijlage(n)

-

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Naar aanleiding van de bespreking van het Statenvoorstel 'Stand van Zaken en kaderstellende notitie grote Erfgoedcomplexen (PS 49/11) in de commissie CS (met uitnodiging van de leden van de commissie ROW) is nadere toelichting gevraagd op de volgende onderdelen.

- A. Wat houdt het beschikbaar gestelde krediet à € 61,5 miljoen in?
- B. Wat houdt de wijziging van de programmabegroting in? En specifiek de kosten voor het regionale beeldverhaal.
- C. Wat zijn de processtappen en de betrokkenheid van Provinciale Staten daarin?

Hieronder worden de bovenstaande vragen beantwoord.

A. Wat houdt het beschikbaar gestelde krediet à € 61,5 miljoen in?

Met het Statenbesluit van december 2010 (PS 78/10, dec. 2010) is voor € 61,5 miljoen krediet verleend uit de 1ste tranche investeringsstrategie. Daarnaast is ingestemd met een reservering van € 60 miljoen binnen het totale investeringskrediet van het Ontwikkelbedrijf voor het toekomstbestendig maken van leegkomende grote Erfgoedcomplexen. Dit krediet wordt gebruikt om complexen aan te kopen en te

ontwikkelen. De kaders en afspraken zoals die zijn vastgelegd in het beheerstatuut van het ontwikkelbedrijf zijn hierbij van toepassing.

Het krediet van € 61,5 miljoen bestaat uit twee onderdelen:

1. € 60 miljoen om het risico en de onrendabele top van de investering af te dekken van ongeveer 20 grote Erfgoedcomplexen. Dit wordt per locatie gemiddeld op € 3 miljoen geschat;
2. € 1,5 miljoen voor kwaliteitsborging, bestaande uit cultuurhistorische Kwaliteitsbewaker, onderwijs (onderzoek, hoogwaardige ontwerp kwaliteit en ambachten), ruimtelijke kwaliteit en het regionale beeldverhaal.

B. Wat houdt de wijziging van de programmabegroting in? Specifiek mbt het regionaal beeldverhaal.

Algemeen

De €61,5 miljoen voor het programma grote Erfgoedcomplexen staan centraal gereserveerd. Voor het daadwerkelijk toedelen van de middelen aan specifieke locaties of aan de kwaliteitsborging op programmaniveau is een begrotingswijziging nodig.

De afzonderlijke investeringslocaties worden steeds apart, incl. begrotingswijziging, ter besluitvorming voorgelegd aan de commissies CS en ROW.

De €1,5 miljoen voor de kwaliteitsborging wordt niet per locatie toebedeeld. In het besluit (PS 78/10) is aangegeven dat hier de programmabrede activiteiten onder vallen. Hieronder vallen activiteiten op het gebied van onderwijs (onderzoek, hoogwaardige ontwerp kwaliteit en ambachten), ruimtelijke kwaliteit, de cultuurhistorische kwaliteitsbewaker en het regionale beeldverhaal (PS 78/10).

In 2011 zijn de voorbereidingen getroffen om de bovenstaande onderdelen te organiseren en op te starten. Een wijziging in de programmabegroting is nodig om de middelen de komende jaren uit te kunnen geven voor deze activiteiten.

Voor alle investeringsprogramma's is afgesproken dat 4% van het budget wordt ingezet voor de apparaatskosten. Voor de Grote Erfgoedcomplexen komt dit neer op een reservering van 4% van € 61,5 mln. zijnde € 2,5 mln. De begrotingswijziging m.b.t. dit onderdeel was onderdeel van de besluitvorming in de Najaarsbrief 2011

Specifieke toelichting: wat is een beeldverhaal

Het regionale beeldverhaal is een inspirerend verbeeld verhaal dat regionale sectoren binnen de vrijetijdsmarkt en toerisme kan integreren en mobiliseren. Het beeldverhaal wordt samen met betrokken partners gemaakt. Het ontwikkelen van regionale (beeld) verhalen prikkelt

investeerders, producenten en bestuurders om mogelijke en wenselijke toekomsten te bedenken en deze samen te verwezenlijken. Het gaat niet zozeer om een plan of 'brand' in de technische betekenis van het woord, maar om enthousiasmerende beelden en verhalen die partners aanzetten tot gemeenschappelijke investeringen.¹

In het besluit PS 78/10 is aangegeven dat het regionale beeldverhaal wordt ingezet voor de onderlinge verbinding tussen de op zichzelf staande erfgoedcomplexen. Deze verbinding is van belang bij de realisatie van de hoofddoelstelling van het programma; identiteitsversterkers behouden voor een goed leef-en vestigingsklimaat in de Brabant Mozaïek.

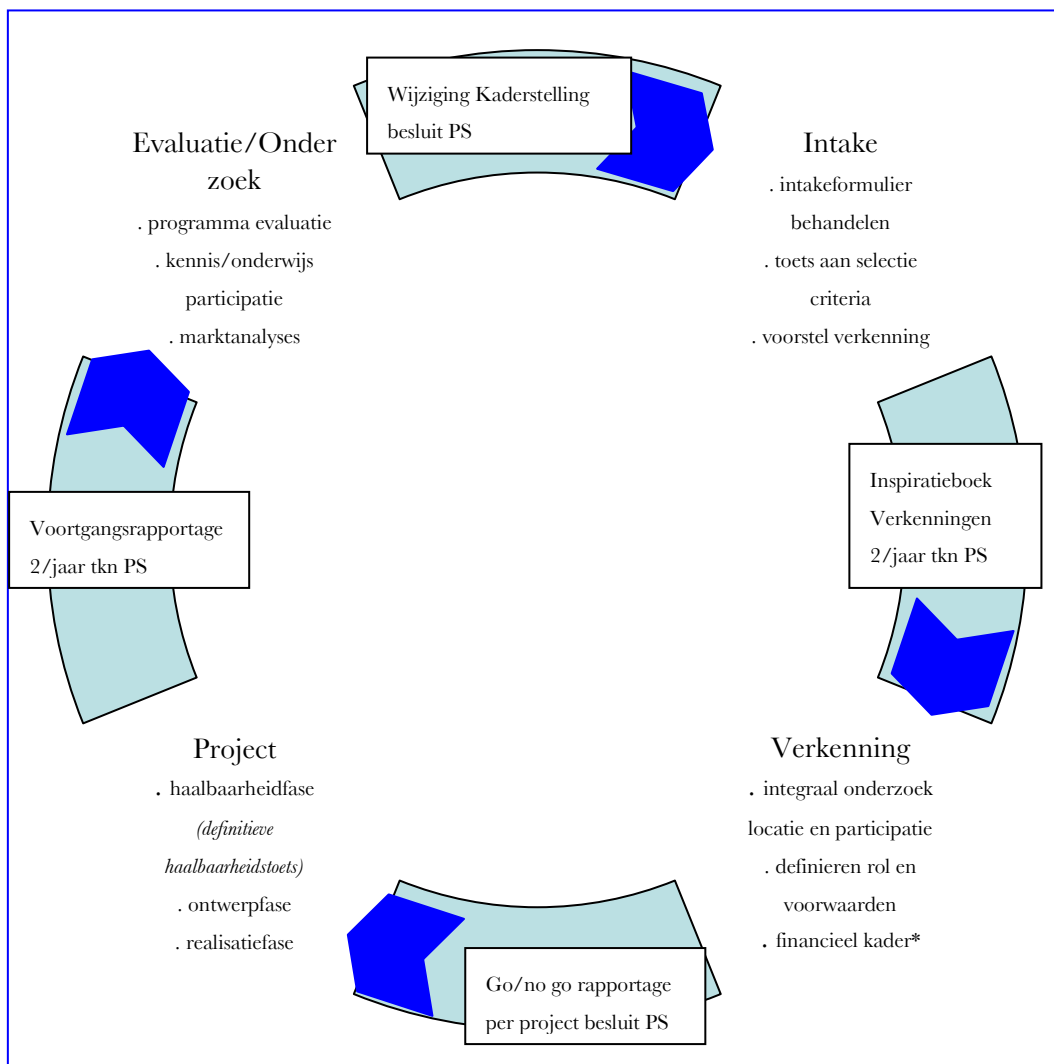
Binnen het programma wordt het regionale beeldverhaal ingevuld door samen met partners en betrokkenen (ondernemers, bewoners, belangenorganisaties e.d.) de kernboodschap per regio te formuleren. Dit geeft herkenning en draagvlak. Het regionale beeldverhaal geeft aanknopingspunten voor de zoektocht naar een goede herbestemming, en het stimuleren van regionale gebiedontwikkeling, waarbij de historie van de streek levend wordt gehouden.

Voor de post "regionale beeldverhalen" is verkennend overleg geweest naar de mogelijkheden om een streek als "product" meer onder de aandacht te brengen van ondernemers en consumenten. Gezien de verwachting dat er in 2012 concreet gestart kan worden, zijn voor dat jaar de hogere opstart kosten geraamd.

C. Wat zijn de processtappen en de betrokkenheid van Provinciale Staten daarin?

In aanvulling op het schema (onder 5.2) uit het voorliggende Statenvoorstel is ter toelichting ook het cyclische uitvoeringsproces t.a.v. concrete investeringslocaties hieronder weergegeven:

¹ Definitie uit 'Groeten uit Holland' advies VROM-raad (2006), overgenomen door het kabinet en als uitvoeringsopdracht aan het IPO gegeven.

* Financieel kader omvat o.a. eerste haalbaarheidstoets, inschatting risico's, te treffen maatregelen en formuleren doelstellingen e.d.

Procesgang Grote Erfgoedcomplexen

De procesgang van het uitvoeringsprogramma is gebaseerd op een doorgaand cyclisch proces van intake tot realisatie. Daarbij wordt stap voor stap een locatie bekeken, beoordeeld en indien het voldoet aan de gestelde criteria meegenomen naar een volgende fase totdat het een duurzame nieuwe bestemming heeft gekregen die voldoet aan de gestelde doelen “grote Erfgoedcomplexen”.

In de *intakefase* worden initiatieven aan het door uw vastgestelde kader getoetst. Hiertoe wordt een quickscan op basis van een vragenlijst en gesprekken uitgevoerd. Bij een positieve toetsing gaat het initiatief door naar de verkenningfase. Wekelijks worden nieuwe voorstellen aangeboden, hiervan vallen er na een quickscan ook vele af. De locaties die wel doorgaan, worden opgenomen in een inspiratieboek Verkenningen. Dit wordt twee keer per jaar aan de commissies CS en ROW aangeboden.

Overigens wordt niet alleen het aanbod van erfgoedcomplexen geïnventariseerd. Ook de marktvraag naar deze complexen wordt in kaart gebracht.

In de *verkenningsfase* worden de provinciale participatiemogelijkheden onderzocht. In deze fase wordt de integrale opgave van het project gedefinieerd. Deze opgave bestaat uit programmatische, ruimtelijke, economisch/financiële, proces en duurzaamheidsaspecten.

Het gaat in deze fase om welke rol en onder welke kwalitatieve kaders c.q. voorwaarden de provincie bereid is om te investeren in een project. Deze fase wordt afgesloten met een besluit van Provinciale Staten. Dit is het go/no go besluit, waarin Provinciale Staten het kader meegeeft voor de ontwikkeling van de betreffende locatie. Ook in deze fase kunnen initiatieven om wat voor reden dan ook alsnog afvallen.

In het inspiratieboek (bijlage bij PS 49/11) zijn 19 locaties weergegeven waarvoor de verkenningsfase is gestart. De meest kansrijke van deze locaties worden in het voorjaar aan Provinciale Staten ter besluitvorming aangeboden. Deze complexen voldoen het beste aan de voorwaarden en ambities uit het Statenvoorstel (PS 78/10) en zijn in de samenwerking met partners het verst gevorderd. Het betreft klooster Mariadal in Roosendaal, de Koninklijke Verenigde Lederfabriek in Oisterwijk, het Moederhuis van Franciscanessen te Dongen en de Dongecentrale in Geertruidenberg. Op basis van de geactualiseerde versies van het Inspiratieboek Verkenningen, die twee keer per jaar aan de commissies CIS en ROW wordt aangeboden, zullen met enige regelmaat nieuwe kansrijke lokaties ter besluitvorming worden voorgelegd.

Na het Statenbesluit start de *projectfase*. In deze fase start voorbereiding en uitvoering van de daadwerkelijke herontwikkeling. De herontwikkeling vraagt een “open” en een dynamische aanpak. Provinciale Staten worden via de voortgangsrapportage van het ontwikkelbedrijf geïnformeerd.

De *evaluatie/onderzoek en kennisfase*, is een fase waarbij het programma c.q. projecten worden geëvalueerd en lessen worden geleerd voor volgende initiatieven, verkenningen en projecten. In deze fase vinden ook de onderzoeken en kennisuitwisselingen plaats die noodzakelijk zijn als kwalitatieve bouwstenen voor het programma grote Erfgoedcomplexen.

De onderzoek- en evaluatieresultaten worden ter kennisname gebracht aan Gedeputeerde Staten. Indien evaluaties leiden tot kaderstellende wijzigingsvoorstellen zal uw Staten om besluitvorming worden gevraagd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Voorzitter,

Secretaris,

Auteurs: A. v.d. Hurk & T. C. J. van Lanen